

Handläggare
Frida Samuelsson
Telefon: 08-50806120

Till
Bromma stadsdelsnämnd
2024-03-20

Redovisning av ej verkställda beslut inom socialtjänst och fritid 2024

Kvartal 4 2024

Förvaltningens förslag till beslut

Bromma stadsdelsnämnd tar del av redovisningen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Kommuner har enligt 16 kap 6 f-h §§ socialtjänstlagen (SoL), en skyldighet att rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som ej verkställts inom tre månader till Inspektionen för vård- och omsorg (IVO), kommunens revisorer samt till kommunfullmäktige. Samma rapporteringsskyldighet gäller enligt 28 f-h §§ lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), gynnande beslut enligt 9 § LSS.

Under kvartal 4 2024 hade avdelning socialtjänst och fritid 34 beslut som inte verkställts inom tre månader, varav sex beslut inom socialpsykiatri, 26 beslut inom område funktionsnedsättning samt två beslut inom individ- och familjeomsorg. Detta är en minskning inom avdelningen med nio beslut jämfört med föregående kvartal (kvartal 3 2024). Av de rapporterade besluten har åtta beslut avslutats utan verkställande och nio beslut har verkställts.

Bakgrund

Enligt 16 kap. 6 f-h §§ SoL är kommunerna skyldiga att rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL, som inte verkställts inom tre månader. Rapporteringen ska ske till Inspektionen för vård- och omsorg (IVO), kommunens revisorer samt till kommunfullmäktige. Samma rapporteringsskyldighet gäller enligt 28 f-h §§ LSS gynnande beslut enligt 9 § LSS, som ej verkställts inom tre månader från beslutsdatum.

Den kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller ett bistånd eller en insats kan åläggas att betala en särskild avgift. Den

särskilda avgiften är beroende av tid och hur allvarligt det bedöms vara. Frågor om särskild avgift prövas efter ansökan av IVO till förvaltningsrätten. Avgiften tillfaller staten.

Enligt 16 kap. 3 § 3 st. SoL får verkställigheten senareläggas om den enskilde begär det, och beslutet ska verkställas inom ett valfrihetssystem. Någon särskild avgift ska då inte åläggas kommunen.

Ärendet

Redovisning av ej verkställda beslut

Tabell 1. Sammanfattning av ej verkställda beslut kvartal 4 2024 och jämförelse med föregående år/kvartal

	Kvartal 4 2024 Den enskilde har tackat nej/väntar på önskat boende/verksamhet eller har inte valt utförare	Kvartal 4 2024 Resursbrist	Kvartal 4 2024 Övriga orsaker	Kvartal 3 2024 (föregående kvartal)	Kvartal 4 2023 (samma period föregående år)
<i>Barn och unga</i>	0	2	0	3	1
<i>Socialpsykiatri</i>	1	5	0	6	10
<i>Beroende</i>	0	0	0	0	0
<i>Funktionsnedsättning</i>	19	4	3	34	49
TOTALT		34		43	60

Enheten för barn och unga

Två ej verkställda beslut har rapporterats under perioden inom individ- och familjeomsorg (barn och unga) vilket är en minskning med ett beslut från föregående rapportering. Båda besluten har verkställts under perioden (bilaga 1).

Enheten för vuxna – socialpsykiatri

Sex ej verkställda beslut har rapporterats under perioden inom socialpsykiatri vilket är oförändrat från föregående rapportering. Två av dessa beslut har verkställts under perioden (bilaga 1).

Enheten för vuxna – beroende

Inget ej verkställt beslut har rapporterats under perioden inom beroende.

Enheten för vuxna – funktionsnedsättning

26 ej verkställda beslut har rapporterats under perioden vilket är en minskning med åtta beslut sedan föregående rapportering. Av dessa har fem beslut rapporterats som verkställt och åtta beslut har avslutats utan verkställande (bilaga 1 och 2).

Covid – 19 har inte påverkat verkställandet i något av de rapporterade ärendena.

Ingen har tackat nej till erbjudande om bostad med särskild service, med anledning av hög hyra.

Information om ärenden där Inspektionen för vård och omsorg (IVO) överväger att ansöka om utdömmande av särskild avgift

IVO har under 2023 och 2024 ökat antalet ärenden där de överväger att ansöka om utdömmande av särskild avgift till Förvaltningsrätten. IVO begär in handlingar och yttranden i vissa ärenden från förvaltningen, och därefter beslutar IVO om att antingen avsluta ärendet eller ansöka till Förvaltningsrätten om utdömmande av särskild avgift. Under 2023 och 2024 har Förvaltningsrätten beslutat i fyra ärenden om utdömmande av särskild avgift. I två fall har IVO valt att avsluta ärendet efter att ha tagit del av handlingar och yttrande. I tre ärenden är processen fortfarande pågående där vi ännu inte fått beslut från IVO eller dom från Förvaltningsrätten.

Analys

Avdelning Socialtjänst och fritid har rapporterat in 34 beslut som inte verkställts inom tre månader för kvartal 4 2024. Av de rapporterade besluten har åtta beslut avslutats utan verkställande och nio beslut har verkställts.

Det skedde under 2022 och början av 2023 en markant ökning av antal ej verkställda beslut inom område funktionsnedsättning. Under det senaste året har dock antalet beslut som rapporterats inom avdelningen successivt minskat från 71 beslut (kvartal 2 2023) till 34 beslut (kvartal 4 2024).

Inom socialpsykiatri har sex ej verkställda beslut rapporterats för kvartal 4 2024, vilket är oförändrat antal från föregående kvartal. Fem beslut avser boende där erbjudande inte kunnat ges den enskilde. I flera fall bor enskild redan i ett boende med stöd men väntar på plats i annan boendeform. Inom socialpsykiatri finns

personer som under en längre tid bott på HVB vilket egentligen ska vara en mer kortvarig boendeform. I takt med att besluten löper ut och följs upp informeras klienterna om möjligheten att ansöka om stödboende eller bostad med särskild service, vilket flera valt att göra. Ett beslut rör sysselsättning där den enskilde inte valt utförare inom tre månader.

Inom funktionsnedsättning har 26 beslut rapporterats som ej verkställda under kvartal 4, vilket är en minskning med åtta beslut jämfört med föregående rapporteringsperiod. I de flesta fall har besluten som rapporterats inte verkställts då enskilda tackat nej till erbjudanden om plats, eller av annat skäl valt att avvakta verkställighet och inte valt utförare. I en del fall har inga erbjudanden kunnat ges till den enskilde inom tre månader på grund av resursbrist. Det är en stor spridning gällande vilka insatser de ej verkställda beslutet berör men vanligast förekommande insatserna som inte blir verkställda kvartal 4 är bostad med särskild service (LSS), bostad med särskild service (SoL) och boendestöd (SoL).

Totalt har avdelningen rapporterat sex beslut om bostad med särskild service som ej verkställda inom tre månader (LSS). I ett ärende är orsaken resursbrist och erbjudande inte kunnat ges inom tre månader. I resterande ärenden har enskild tackat nej erbjudanden eller på annat sätt valt att avvakta med verkställandet. Skäl som uppgetts när enskild tackat nej har varit storleken på bostaden, avståndet till bostaden eller att bostaden befunnit sig nära rondeller där det finns många bilar och människor. En del som får bifallsbeslut vill flytta längre fram i tiden och/eller känner sig inte redo att flytta. Gällande bostad med särskild service (SoL) är orsaken i de flesta ärenden resursbrist, då enskild inte fått något erbjudande inom tre månader. Fem ej verkställda beslut berör boendestöd. I dessa ärenden handlar det om att enskild inte valt utförare, trots stöd och påminnelser.

Nämnden har enligt Förvaltningslagen begränsade möjligheter att avsluta ett pågående beslut i förtid vilket kan leda till att besluten ligger vilandes (t ex när brukare vill avvakta) utan att bli verkställda i väntan på att beslutets giltighetstid löper ut.

Socialnämnden i Stockholm stad har noterat att en del brukare som beviljas bostad med särskild service enligt LSS tackar nej på grund av höga hyresavgifter. Ingen brukare har i aktuell rapportering tackat nej till erbjudande om bostad på grund av hög hyra.

Rutiner gällande verkställande har reviderats inom enheten för vuxna för att underlätta för enskilda att välja utförare och för att minska antalet ej verkställda beslut. Genomgång med medarbetare gällande detta har genomförts löpande. Biträdande enhetschef följer upp handläggares ej verkställda beslut varje månad.

Tabell 3. Beslut som ej verkställts inom 3 månader kvartal 4 2024 uppdelat på insats och kön			
Insats/bistånd	Kvinna/flicka	Man/pojke	Totalt
Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS	1	0	1
Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS	0	2	2
Kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	0	1	1
Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 LSS	1	0	1
Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS	0	2	2
Bostad med särskild service för barn och unga enligt 9 § 8 LSS	2	0	2
Bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS	4	2	6
Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS	2	1	3
Trygghetslarm enligt 4 kap 1 § SoL	1	1	2
Boendestöd enligt 4 kap 1 § SoL	2	3	5
Bostad med särskild service enligt 4 kap 1 § SoL	2	2	4
Stödboende enligt 4 kap 1 § SoL	0	1	1
Boende med stöd (SHIS) enligt 4 kap 1 § SoL	1	0	1
Sysselsättning enligt 4 kap 1 § SoL	1	0	1
Öppenvård enligt 4 kap 1 § SoL	2	0	2
Totalt	19	15	34

Jämställdhetsanalys

Inom avdelning socialtjänst och fritid är det för kvartal 4 19 kvinnor/flickor och 15 män/pojkar som berörts av ej verkställda beslut. Det finns ingen insats som över tid utmärkt sig gällande könsskillnader och könsfördelningen varierar från period till period.

Barnkonsekvensanalys

Sju barn (0-18 år) är berörd av ej verkställda beslut, fyra flickor och tre pojkar. Två beslut berör öppenvård (familjebehandling) enligt SoL. Två beslut berör bostad med särskild service för barn och unga enligt 9 § 8 LSS. Två beslut berör korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS och ett berör ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS.

Skälet till att bostad med särskild service för barn och unga inte verkställts är på grund av resursbrist, lämplig plats har inte kunnat erbjudas. Skälet till att öppenvård inte kunnat verkställas har varit personalrelaterad resursbrist vilket lett till försening i insatsens start. Att korttidstillsyn och ledsagarservice inte blivit verkställt har berott på att föräldrarna och barnet inte valt utförare trots påminnelser och stöd från handläggare.

Artikel 12, Barnkonventionen: Barn och unga har rätt att framföra sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem.

Det är vanligt förekommande att barn och unga med funktionsnedsättning har svårt med förändringar och nya sociala kontakter. Att påbörja nya insatser som också inkluderar nya sociala kontakter och sammanhang är inte alltid oproblematiskt. Det är för flera föräldrar svårt att motivera barnet till att börja, när barnets åsikt är att de inte vill. Även om nämnden bedömt att det finns ett behov av att föräldrarna får avlastning eller barnet har behov av aktiviteter utanför hemmet. Barnets åsikt och inställning till insatsen påverkar verkställandet, insatserna i LSS präglas av frivillighet och ej av tvång. Barnet kan ha svårt att föreställa sig vad en ny insats innebär, vilket gör det svårt att få barnets inställning under utredningens gång. När beslut om bifall till insatsen är fattat, kan föräldrar och barn genomföra studiebesök i verksamheter för att bestämma vilken utförare de vill ha. Barnets inställning kan påverkas både positivt och negativt under denna process.

Att beslut om insatser för barn inte blir verkställda innebär att det finns ett behov som inte blir tillgodosett. Det är ett behov som uttryckts av föräldrarna (och ibland barnet själv) och som nämnden bedömt berättigat utifrån barnets/familjens individuella behov och situation samt gällande rättspraxis. Även om insatsen är beviljad för föräldrarnas behov av avlastning, så kan det påverka barnet (eller andra syskon) då föräldrarna inte får tid till återhämtning eller tid för syskon som har behov av mer tid med sina föräldrar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning socialtjänst och fritid.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Bromma stadsdelsnämnd tar del av redovisningen och lägger den till handlingarna.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör
Bromma stadsdelsförvaltning

Fredrik Skoglund
Avdelningschef
Bromma stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Ej verkställda beslut SoL kvartal 4 2024 tabell
2. Ej verkställda beslut LSS kvartal 4 2024 tabell

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2025-02-28
Fredrik Skoglund, Avdelningschef	2025-02-28